

בבית המשפט העליון בירושלים

רע"א 3499/02

בפני: כבוד השופט א' ריבלין

המבקשת: בית הכנסת תפילה למשה, עמותה

נגד

המשיב: מנהל מס רכוש וקרן הפיצויים

בקשת רשות ערעור על פסק-דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בע"ש 8114/00 מיום 21.3.2002 שניתן על ידי כבוד השופטת יפה הכט

בשם המבקשת: עו"ד נוקראי, בליליוס

בשם המשיב: עו"ד גיא מיכלין

החלטה

1. ביום 9.1.1997 הוצת בית הכנסת "תפילה למשה" השוכן בשכונת גילה בירושלים. המבנה על תכולתו נשרפו כליל. העמותה המבקשת החזיקה בבית הכנסת וניהלה אותו, עד שנשרף. המבקשת הגישה תביעה למשיב להכיר באירוע כהצתה על רקע לאומני ולפצותה בגין נזקיה. המשיב, לאחר שבדק את הטענה, ובהסתמך על עמדת המשטרה ומשרד הביטחון שקבעו כי לא ניתן לאשר שמדובר ב"נזק מלחמה", כמשמעו בחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961 (להלן: החוק), דחה את תביעת המבקשת. ביום 4.2.1998 דחתה ועדת הערר את הערר שהגישה המבקשת. כנגד החלטה אחרונה זו, הגישה המבקשת ערעור לבית המשפט המחוזי. בד בבד, ביום 26.2.1998, הוציאה נציגת שר הביטחון תעודה המכירה באירוע ההצתה כ"נזק מלחמה". לאור

התפתחות זו החליט המשיב להכיר בתביעת המבקשת, והתיק הוחזר אליו מבית המשפט המחוזי.

המבקשת העבירה לידי המשיב רשימת פריטים שנשרפו בעקבות ההצתה, בצירוף חוות דעת להערכת שיעור הנזקים. השיעור הכולל של הנזקים, לפי חוות הדעת מטעם המבקשת, עמד על 1,200,481 ש"ח. המשיב, לעומת זאת העריך את שווי הנזקים בסכום קטן בהרבה, ושילם למבקשת, בסופו של דבר, סך של 543,424 ש"ח. סכום זה נקבע לאחר ניכוי פחת וללא מע"מ. בהחלטתה מיום 13.9.200 דחתה ועדת הערר ערר שהגישה המבקשת, ולפיו - א) יש לקבל את חוות הדעת מטעם המבקשת בדבר הערכת שווי של פריטי הקודש שנשרפו; ב) יש להעניק פיצוי למבקשת בגין פריטים נוספים שהמשיב לא הכיר בהם; ג) אין לנכות פחת משווי ספרי התורה; ד) יש לשלם לה את המע"מ היום, ולא, כטענת המשיב, בעתיד, לאחר הצגת חשבוניות מס בעת רכישת הפריטים. ערעור של המבקשת לבית המשפט המחוזי התקבל בחלקו. בית המשפט המחוזי קיבל אך ורק את טענת המבקשת באשר לתשלום מידי של רכיב המע"מ.

2. כנגד פסק דינו של בית המשפט המחוזי הוגש ערעור, ולחילופין, בקשת רשות ערעור. המבקשת סבורה שעניינה בערעור בזכות, שכן הערעור שהגישה על החלטת ועדת הערר היה ערעור לפי תקנה 12א לתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף), התשל"ג-1973 (להלן: התקנות), המוגש בדרך של המרצת פתיחה ואשר במסגרתו ניתן להביא ראיות. לפיכך, כך לטענת המבקשת, בירור עניינה בבית המשפט המחוזי הינו הליך ראייתי ופסק-דינו של בית המשפט הוא פסק-דין של ערכאה ראשונה, אשר הערעור עליה הינו בזכות.

3. טענה זו אין לקבל. הבקשה שבפני היא בקשה למתן רשות ערעור, בגדר "גלגול שלישי" ולא ערעור בזכות. בית המשפט העליון בע"א 60/86 יהודה הלוי נ' מנהל מס רכוש וקרן פיצויים נתניה, פ"ד מב (3) 123, קבע כבר, כי פסק דין של בית המשפט המחוזי בשבתו כערכאת ערעור על החלטת ועדת ערר ניתן לערעור לבית המשפט העליון ברשות. אומנם אותו פסק-דין התייחס לערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי מכוח הוראת סעיף 29(ד) לחוק, אלא שאין בהבחנה עליה מצביעה המבקשת כדי להואיל לה, שכן הן ערעור לפי סעיף 29(ד) לחוק והן ערעור לפי תקנה 12א לתקנות, מוגשים בדרך של המרצת פתיחה (ראו: תקנה 3 לתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (ערעורים), התשל"ג-1972). הבקשה אינה מצדיקה דיון ב"גלגול שלישי", שכן היא נוגעת אך ורק לעניינה של המבקשת.

4. אלא שגם לגופם של דברים, נחה דעתי כי דין הבקשה להידחות. השאלה מהי חוות הדעת השמאית אותה ראוי לאמץ, וכנגזרת מכך – מהו גובה הפיצוי לו זכאית המבקשת, הן שאלות שבעובדה. במקרים מסוג זה, יתערב בית המשפט שלערעור רק בנסיבות חריגות, ואין זה המקרה כאן. יצוין עוד, כי כבוד בית המשפט המחוזי התייחס לטענה כי חוות הדעת של השמאי מטעם המשיב לא התייחסה לכל הנכסים שנשרפו, ודחה אותה. בנסיבות אלה, לא ראיתי לנכון להתערב בפסק דינו של בית המשפט המחוזי.

אשר על כן - הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ב' בכסלו תשס"ג (7.11.2002).

שׁוֹפֵט

העתק מתאים למקור 02034990_P05.doc/אמ
 נוסח זה כפוף לשינויי עריכה וניסוח.
 שרה ליפשיץ – מזכירה ראשית

בבית המשפט העליון פועל מרכז מידע, טל' 02-6750444
 בית המשפט פתוח להערות והצעות: pnio@supreme.court.gov.il
 לבתי המשפט אתר באינטרנט: www.court.gov.il